

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

15.4.2014

EP-PE_TC1-COD(2013)0232

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2014/EL liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on teadus- ja arendustegevuses osalevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamine
(EP-PE_TC1-COD(2013)0232)

PE 519.901

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2014/EL liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on *teadus- ja arendustegevuses osalevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamine*

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 185 ja artikli 188 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ 10. detsembri 2013. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
² Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon rõhutas oma 3. märtsi 2010. aasta teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (strateegia „Euroopa 2020”) vajadust luua soodsad tingimused investeerimiseks teadmistesse ja innovatsiooni, et saavutada liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv. Seda strateegiat on toetanud nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr **1291/2013**¹ loodi aastateks 2014–2020 teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” (raamprogramm „Horisont 2020”). Raamprogrammi „Horisont 2020” eesmärk on mõjutada senisest rohkem uurimis- ja innovatsioonitegevust, aidates tugevdada avaliku sektori siseseid partnerlusi, sealhulgas liidu osalemise kaudu mitme liikmesriigi algatatud programmides kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 185.
- (3) *Avaliku sektori siseste partnerluste eesmärgiks peaks olema liidu, rahvusvaheliste, riiklike ja piirkondlike uurimisprogrammidega suurema koostoime arendamine, koordineerimise suurendamine ja tarbetu dubleerimise vältimine ning nad peaksid täielikult austama raamprogrammi „Horisont 2020” üldpõhimõtteid, eelkõige neid, mis on seotud avatuse ja läbipaistvusega. Samuti peaks olema tagatud avatud juurdepääs teaduspublikatsioonidele.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 743/2008/EÜ¹, otsustas ühendus osaleda rahaliselt programmis Eurostars, mis on kõikide liikmesriikide ja viie osaleva riigi poolt 1985. aastal loodud valitsustevahelise algatuse Eureka raames tööstuslike teadusuuringute koostöö edendamise eesmärgil loodud ühine teadus- ja arendustegevuse programm (programm „Eurostars”).
- (5) 2012. aasta aprillis esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande Eurostarsi programmi vahehindamise kohta, mille viis programmi algusest kahe aasta möödumisel ellu sõltumatute ekspertide rühm. Ekspertide üldine arvamus oli, et programm „Eurostars” täidab oma eesmärgi, annab lisandväärtust Euroopa teadus- ja arendustegevuses osalevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele („VKEd”) ning seda tuleks pärast 2013. aastat jätkata. ***Samuti leetakse, et programm „Eurostars” vastab teadus- ja arendustegevuses osalevate VKEd e mitmetele tegelikele vajadustele; see on kaasa toonud suure hulga taotlusi, nii et rahastamiskõlblike projektide eelarvete kogumaht ületab esialgset eelarvet.*** Esitati mitu täiendussoovitust, mis käsitlesid peamiselt riiklike programmide täiendava integratsiooni ja toimingute tulemuslikkuse täiustamise vajadust, et sõlmida lepingud lühema aja jooksul ning tagada menetluste suurem läbipaistvus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 743/2008/EÜ ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on teadus- ja arendustegevuses osalevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamine (ELT L 201, 30.7.2008, lk 58).

- (6) Tuleks kohaldada VKEde mõistet, mis on sätestatud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kohta¹.
- (7) Nõukogu otsuse 2013/743/EL² kohaselt võidakse toetada programmile „Eurostars” tuginevat meetet, mille puhul muudetakse selle rõhuasetust vahehindamises sätestatud viisil.
- (8) Teine teadus- ja arendustegevuse programm, mida viivad ühiselt ellu mitu liikmesriiki ja mille eesmärk on toetada teadus- **ja arendustegevuses** osalevaid väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (programm „Eurostars-2”), mis on kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, selle juhtalgatusega „Innovaatiline liit” ning komisjoni 17. juuli 2012. aasta teatisega „Euroopa teadusruumi partnerluse tugevdamine tipptaseme ja kasvu saavutamiseks”, seab eesmärgiks toetada teadus- **ja arendustegevuses** osalevaid VKEsid, kaasrahastades nende turupõhiseid teadusuuringute projekte mis tahes valdkonnas. Sellisel moel ja kombineerituna raamprogrammis „Horisont 2020” seatud juhtiva ja progressi võimaldava tehnoloogia eesmärgi tegevustega aidatakse sellega kaasa kõnealuse programmi osa „Juhtpositsioon progressi võimaldava ja tööstusliku tehnoloogia vallas” eesmärkide saavutamisele, et kiirendada nende tehnoloogiate ja innovatsioonide arendamist, mis on tuleviku ettevõtete tegevuse aluseks ja aitavad uuenduslikel Euroopa VKEdel kasvada maailma juhtivateks ettevõteteks. Varasema Eurostarsi programmi täiustusena peaks programmi „Eurostars-2” raames rõhuma toetuse andmise lühemale ajale, paremale integratsioonile ning optimaalsele, läbipaistvale ja tõhusamale haldustegevusele kui teadus- ja arendustegevuses osalevate VKEde saadavale lõplikule kasule. ***Programmi „Eurostars-2” edu võtmeks on säilitada eelneva Eurostars-programmi alt üles lähenemisviis ning peamiselt turupotentsiaalile keskenduv äripõhine tegevuskava.***

¹ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

² Nõukogu 3. ***detsembri*** 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020” rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).

- (9) *Et võtta arvesse raamprogrammi „Horisont 2020” kestust, tuleks programmi „Eurostars-2” alla kuuluvad projektikonkursid algatada hiljemalt 31. detsembriks 2020. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib projektikonkursse algatada hiljemalt 31. detsembriks 2021.*
- (10) Programmi „Eurostars-2” strateegilised tulevikuväljavaated kinnitati Budapestis 22. juunil 2012 toimunud Eureka ministrite konverentsil („Budapesti dokument”). Ministrid võtsid kohustuse toetada programmi „Eurostars” jätkamist pärast selle lõpetamist 2013. aastal, raamprogrammiga „Horisont 2020” hõlmatud ajavahemiku vältel. See hõlmab tugevdatud partnerlust, mis võtab arvesse programmi „Eurostars” vahehindamise soovitusi. Budapesti dokumendis on sätestatud programmi „Eurostars-2” kaks peamist eesmärki. Esiteks struktuuripõhine eesmärk suurendada riiklike teadusuuringute programmide rahastamise valdkonnas sünkroonimist ja kooskõlastamist, mis on liikmesriikide poolt Euroopa teadusruumi saavutamise jaoks keskse tähtsusega asjaolu. Teiseks sisupõhine eesmärk toetada teadus- ja arendustegevuses osalevaid VKEsid, kes tegelevad riikidevaheliste teadusuuringute ja innovatsiooni projektidega. Budapesti dokumendiga kutsutakse liitu programmis „*Eurostars-2*” osalema.
- (11) *Lihtsustamise eesmärgil tuleks kõigi poolte halduskoormust vähendada. Vältida tuleks topeltauditeid ning ebaproportsionaalset dokumenteerimist ja aruandlust. Auditite läbiviimisel tuleks vajaduse korral võtta arvesse siseriiklike programmide eripära.*
- (12) Programmi „Eurostars-2” raames liidu toetuse saajate auditid tuleks ellu viia kooskõlas määrusega (EL) nr **1291/2013**.

- (13) Osalevad riigid kavatsesid toetada programmi „Eurostars-2” rakendamist ajavahemikul, mis on programmiga „Eurostars-2” hõlmatud (2014–2024).
- (14) *Programmi „Eurostars-2” raames läbiviidavad tegevused peaksid olema kooskõlas raamprogrammi „Horisont 2020 eesmärkide ning alt-üles põhimõtetega ning määruse (EL) nr 1291/2013 artiklis 26 sätestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega.*
- (15) Programmile „Eurostars-2” raamprogrammi „Horisont 2020” vältel antava liidu rahalise osaluse jaoks tuleks määrata ülemmäär. Kõnealuse ülemmäära piires peaks liidu osalus olema *paindlik*, moodustades vähemalt ühe kolmandiku, *kuid mitte rohkem kui poole* osalevate riikide osalusest, et tagada rahastamiskõlblike projektide nõudluse jaoks kriitilise massi saavutamine, suure finantsvõimenduse saavutamine ning osalevate riikide riiklike teadusuuringute programmide parem integratsioon.
- (16) Kooskõlas määruse (EL) nr **1291/2013** eesmärkidega peaks programmis „Eurostars-2” osalemise õigus olema igal liikmesriigil ja raamprogrammiga „Horisont 2020” assotsieerunud mis tahes riigil.
- (17) *Iga Eureka liige või assotsieerunud riik, mis ei ole liikmesriik või raamprogrammiga „Horisont 2020” assotsieerunud riik, võib saada programmi „Eurostars-2” partnerriigiks.*

- (18) Liidu rahalise osaluse tingimuseks peaksid olema osalevate riikide võetud ametlikud kohustused aidata kaasa programmi „Eurostars-2” rakendamisele ning kõnealuste kohustuste täitmine. Programmi „Eurostars-2” raames antav rahaline toetus peaks peamiselt seisnema toetustes programmi „Eurostars-2” raames algatatud projektikonkursside järel välja valitud projektidele. Programmi „Eurostars-2” eesmärkide täitmiseks tagavad osalevad riigid piisava rahalise osaluse iga konkursi kaudu välja valitud mõistliku arvu projektitaotluste rahastamiseks.
- (19) Programmi „Eurostars-2” ühise rakendamise jaoks on vaja rakendusstruktuuri. Osalevad riigid on leppinud kokku Eureka sekretariaadi programmi „Eurostars-2” rakendusstruktuuriks määramises. Eureka sekretariaat on 1997. aastal Eureka riikide poolt Belgia õiguse alusel loodud rahvusvaheline mittetulundusühing, mis vastutab 2008. aastast Eurostarsi rakendamise eest. Eureka sekretariaadi roll hõlmab lisaks Eurostarsi rakendamisele muid ülesandeid; sekretariaat tegutseb samal ajal Eureka algatuse sekretariaadina ja sellel on väljaspool Eurostarsi Eureka projektide haldamisega seotud oma juhtorganid. Euroopa Liit, keda esindab Euroopa Komisjon, on Eureka algatuse asutajaliige ja Eureka sekretariaadi ühenduse täisliige.
- (20) Programmi „Eurostars-2” eesmärkide saavutamiseks peaks Eureka sekretariaat vastutama projektikonkursside korraldamise, abikõlblikkuskriteeriumidele vastavuse tõendamise, vastastikuse hindamise ning projektide valiku ja järelevalve eest ning samuti liidu osaluse jaotamise eest. Projektitaotlusi peaksid pärast projektikonkurssi Eureka sekretariaadi vastutusel kesktasandil hindama sõltumatud väliseksperdid. Projektide paremusjärjestus peaks olema osalevatele riikidele liidu rahalisest osalusest ja osalevate riikide osalusest rahaliste vahendite jaotamise puhul siduv.

- (21) Programmi „**Eurostars-2**” puhul peaks toimuma riiklike teadusuuringute ja innovatsiooni programmide täiendav kooskõlastamine ja sünkroonimine; tegemist peaks olema tõelise ühisprogrammiga, mis on teaduslikult, juhtimisalaselt ja rahanduslikult tugevamalt sünkroonitud. Tegevuste ühise kindlaksmääramise ja rakendamise kaudu tuleks saavutada parem teaduslik integratsioon, mis peaks tagama valitud projektide tipptaseme ning suure mõju. Juhtimise integratsiooni kaudu tuleks tagada toimingute kvaliteedi ning programmi aruandluskohusluse täiendav parandamine. Parema finantsintegratsioon peaks põhinema üldisel ja iga-aastaselt piisaval rahalisel osalusel programmis „Eurostars-2” osalevate riikide poolt ning suurel riikliku sünkroonimise määral. See tuleks saavutada riiklike rahastamiseeskirjade järkjärgulise ühtlustamise teel.
- (22) Liidu rahalist osalust tuleks hallata usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete ning kaudse eelarve täitmise eeskirjade kohaselt, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 966/2012¹, ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 1268/2012² (EL, Euratom).
- (23) Liidu finantshuvide kaitsmiseks peaks komisjonil olema õigus liidu rahalist osalust vähendada, selle andmine peatada või lõpetada, kui programmi „Eurostars-2” ei rakendata nõuetekohaselt, seda rakendatakse osaliselt või viivitusega või kui osalevad riigid ei osale rahaliselt programmis „Eurostars-2” või osalevad osaliselt või viivitusega. Nimetatud õigused tuleks sätestada liidu ja Eureka sekretariaadi vahel sõlmitavas delegeerimislepingus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

² Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

- (24) Programmi „Eurostars-2” kaudu rahastatud kaudsetes meetmetes osalemist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr **1290/2013**¹. Siiski on programmi „Eurostars-2” tegevuslike erivajaduste tõttu vaja sätestada kõnealuse määruse erandid kooskõlas kõnealuse määruse artikli 1 lõikega 3 ■ .
- (25) Lihtsustamaks rohkem riiklike kanalite kasutamisega harjunud ja üldiselt ainult oma riigi piires teadustegevuses osalevate VKEde osalemist, peaks programmi „Eurostars-2” rahaline osalus olema kooskõlas nende riiklike programmide tuntud eeskirjadega ning seda tuleks rakendada nende riiklike ametiasutuste poolt otse hallatud toetuslepingu kaudu, kombineerides liidu rahalise toetuse vastava riikliku rahastamisega. Seega tuleks teha erandid määruse (EL) nr **1290/2013** artikli **15 lõikes 9**, artikli **18** lõikes 1, artikli **23** lõikes 1 ja lõigetes 5–7 ning artiklites 28–**34** sätestatust.
- (26) *Programmi „Eurostars-2” projektikonkursid tuleks samuti avaldada ühtses osalejate portaalis ning raamprogrammi „Horisont 2020” teiste elektrooniliste teavitustahendite kaudu, mida haldab komisjon.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu **11. detsembri** 2013. aasta määrus (EL) nr **1290/2013**, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad (ELT **L 347, 20.12.2013, lk 81**).

- (27) Liidu finantshuve tuleb kaitsta proportsionaalsete meetmetega kogu kulutuste tegemise tsükli jooksul, mis hõlmab eeskirjade eiramiste ennetamist, avastamist ja uurimist, kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendite sissenõudmist ja vajaduse korral haldus- ja rahalisi karistusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.
- (28) Komisjon peaks **koostöös osalevate riikidega** viima läbi vahehindamise, mille käigus hinnatakse eelkõige programmi „Eurostars-2” kvaliteeti ja tõhusust ning määratud eesmärkide saavutamist, ning samuti lõpphindamise, ja koostama kõnealuste hindamiste kohta aruande.
- (29) Komisjoni nõudel peaksid Eureka sekretariaat ja osalevad riigid esitama kõik komisjonile vajalikud andmed programmi „Eurostars-2” hindamiseks vajalike aruannete koostamiseks.
- (30) Kuna käesoleva otsuse eesmärgi, nimelt teadusuuringutega suurel määral tegelevate VKEde riikidevaheliste teadusuuringute toetamist ning riiklike teadusuuringute rahastamise programmide integratsiooni, kooskõlastamist ja sünkroonimist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna puudub riikidevaheline mõõde ning riiklike programmide täiendavus ja koostalitlusvõime, küll aga saab neid meetmeid ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesolevas otsuses sätestatakse eeskirjad liidu osalemise kohta teises teadus- ja arendustegevuse programmis, mida viivad ühiselt ellu mitu liikmesriiki ja mille eesmärk on toetada teadus- **ja arendustegevuses** osalevaid väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (programm „Eurostars-2”), ning liidu osalemise tingimused.

Artikkel 2
Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „VKE” – mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad soovituse 2003/361/EÜ tähenduses;
- (2) „teadus- ja arendustegevuses osalev VKE” – VKE, mis vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
 - a) reinvesteerib vähemalt 10 % oma käibest teadus- ja arendustegevusse;
 - b) suunab vähemalt 10 % **oma** täistööaja ekvivalentidest teadus- ja arendustegevusse;
 - c) **millel on vähemalt viis täistööaja ekvivalenti (VKEde puhul, kellel on mitte rohkem kui 100 täistööaja ekvivalendi) teadus- ja arendustegevuse jaoks; või**
 - d) **millel on 10 täistööaja ekvivalenti (VKEde puhul, kellel on üle 100 täistööaja ekvivalendi) teadus- ja arendustegevuse jaoks .**

Artikkel 3

Eesmärgid

Programmi „Eurostars-2” raames püüeldakse järgmiste eesmärkide poole:

- (1) järgmistele tingimustele vastavate teadusuuringute edendamine:
 - a) tegevused viiakse ellu teadus- ja arendustegevuses osalevate VKEde riikidevahelise koostöö kaudu kas VKEde poolt üksi või koos muude innovatsiooniahela tegutsejatega (näiteks ülikoolid, teadusasutused);
 - b) tegevuste tulemused viiakse eeldatavasti turule tegevuse lõpetamisest arvestatuna kahe aasta jooksul;
- (2) VKEde riikliku rahastamise juurdepääsetavuse, tulemuslikkuse ja tõhususe parandamine Euroopas, kooskõlastades, ühtlustades ja sünkroonides osalevate riikide riiklikke rahastamismehhanisme;
- (3) riikidevaheliste teadusuuringute varasemate kogemusteta VKEde osalemise edendamine *ja suurendamine*.

Artikkel 4

Programmis „Eurostars-2” osalemine ja partnerlus sellega

1. Liit osaleb kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud tingimustega programmis „Eurostars-2”, mida viivad ühiselt ellu järgmised riigid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Iisrael, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari, ja Ühendkuningriik („osalevad riigid”) kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud tingimustega.
2. Liikmesriik, keda ei ole loetletud lõikes 1 ning muu riik, kes on assotsieerunud raamprogrammiga „Horisont 2020”, võib programmis „Eurostars-2” osaleda, kui ta vastab käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele. Kui riik vastab käesoleva otsuse artikli 3 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele, käsitatakse teda käesoleva otsuse kohaldamisel osaleva riigina.
3. ***Iga Eureka liige või Eurekaga assotsieerunud riik, kes ei ole liikmesriik ega raamprogrammiga „Horisont 2020” assotsieerunud riik, võib saada programmi „Eurostars-2” partnerriigiks, kui ta vastab artikli 6 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele. Neid Eureka liikmeid või assotsieerunud riike, kes vastavad artikli 6 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele, käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel partnerriikidena. Nimetatud partnerriikide juriidilised isikud ei ole rahastamiskõlblikud liidu rahalise osaluse saamiseks programmi „Eurostars-2” raames.***

Artikkel 5

Liidu rahaline osalus

1. Liidu rahaline osalus programmis „Eurostars-2” on koos Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni assigneeringutega 287 000 000 eurot ■ . Liidu rahaline osalus makstakse kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktiga vi ning artiklitega 60 ja 61 liidu üldeelarve assigneeringutest, mis on eraldatud otsusega 2013/743/EL loodud raamprogrammi „Horisont 2020” rakendamise eriprogrammi asjakohastele osadele , **ning eelkõige II osa rubriigi „Innovatsioon VKEdes” assigneeringutest.**
2. Liidu osalus on lõikes 1 sätestatud summat ületamata võrdväärne **vähemalt** ühe kolmandikuga osalevate riikide osalusest, nagu on osutatud artikli 7 lõike 1 punktis a. See hõlmab ■ tegevuskulusid, **sealhulgas projektitaotluste hindamise kulusid, ja halduskulusid. Juhul kui programmi „Eurostars-2” kestuse jooksul on vaja liidu osaluse määra kohandada, võib liidu osalust suurendada maksimaalselt kuni pooleni artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud osalevate riikide osalusest.**
3. Programmi „Eurostars-2” halduskulude katmiseks võib kasutada kuni **4 %** lõikes 1 osutatud liidu rahalisest osalusest. Osalevad riigid katavad programmi „Eurostars-2” rakendamisega seotud **riiklikud** halduskulud.

Artikkel 6

Liidu rahalise osaluse tingimused

1. Liidu rahalisele osalusele kehtivad järgmised tingimused:
 - a) osalevate riikide poolt selle tõendamine, et nad on programmi „Eurostars-2” rakendanud kooskõlas artiklis 3 sätestatud eesmärkidega;
 - b) osalevate riikide või osalevate riikide määratud organisatsioonide poolt Eureka sekretariaadi AISBLi („Eureka sekretariaat”) määramine programmi „Eurostars-2” rakendamise eest ning liidu rahalise osaluse vastuvõtmise, jaotamise ja järelevalve eest vastutavaks struktuuriks;
 - c) iga osaleva riigi kohustus toetada programmi „Eurostars-2” rahaliselt;
 - d) Eureka sekretariaadi suutlikkuse tõendamine programmi „Eurostars-2” rakendada, sealhulgas liidu rahalist osalust vastu võtta, jaotada ja selle järelevalvet teha liidu eelarve kaudse täitmise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklitega 58, 60 ja 61; ja
 - e) programmile „Eurostars-2” juhtimistavade mudeli kehtestamine kooskõlas II lisaga.

2. Programmi „Eurostars-2” rakendamise ajal oleneb liidu rahaline osalus järgmisest:
- a) artiklis 3 sätestatud programmi „Eurostars-2” eesmärkide ja I lisas sätestatud tegevuste rakendamine Eureka sekretariaadi poolt kooskõlas artiklis 8 osutatud osalemise ja levitamise eeskirjadega;
 - b) kooskõlas II lisaga asjakohase ja tõhusa juhtimismudeli käigus hoidmine;
 - c) Eureka sekretariaadi poolt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikes 5 sätestatud aruandlusnõuete järgimine;
 - d) rahalise osaluse tegelik maksmine osalevate riikide poolt kõigile programmi „Eurostars-2” projektides osalejatele, kes on programmi „Eurostars-2” raames algatatud projektikonkursside alusel valitud välja rahastamise saamiseks, täites käesoleva artikli lõike 1 punktis c sätestatud kohustusi;
 - e) Programmi „Eurostars-2” projektidele riigieelarvetest rahaliste vahendite eraldamine ning liidu rahalise osaluse eraldamine kooskõlas projektide paremusjärjestustega; ja
 - f) teadus-, juhtimis- ja finantsalase *koostöö* valdkonnas selgete edusammude tõendamine, luues programmi „Eurostars-2” rakendamiseks minimaalsed tegevustulemuslikkuse eesmärgid ja vahe-eesmärgid.

Artikkel 7
Osalevate riikide osalus

1. Osalevate riikide osalus koosneb järgmisest rahalisest osalusest:
 - a) valitud programmi „Eurostars-2” projektide kaasrahastamine ***asjakohaste riiklike rahastamisvormide***, peamiselt toetuste kaudu. ***Komisjon võib kasutada osalevate riikide poolt muus vormis kui toetusena tehtud osaluse hindamiseks toetuse samaväärsuse eeskirju;***
 - b) artikli 5 lõikes 3 sätestatu kohaselt liidu osalusega hõlmamata programmi „Eurostars-2” halduskulude rahaline toetus.
2. Iga osalev riik määrab riikliku rahastamisasutuse, kes haldab artikli 8 kohaselt programmi „Eurostars-2” riiklikele osalejatele antavat rahalist toetust.

Artikkel 8

Osalemis- ja levitamiseeskirjad

1. Määruse (EL) nr **1290/2013** kohaldamisel käsitatakse rahastamisasutusena Eureka sekretariaati.
2. Erandina määruse (EL) nr **1290/2013** artikli **15 lõikest 9** kontrollivad riiklikud rahastamisasutused (Eureka sekretariaadi **koordineerimisel**) programmi „Eurostars-2” raames rahastamiseks kõigi taotlejate finantssuutlikkust.
3. Erandina määruse (EL) nr **1290/2013** artikli **18** lõikest 2 allkirjastab programmi „Eurostars-2” raames kaudse meetme abisaajate toetuslepingud asjaomane riiklik rahastamisasutus.
4. Erandina määruse (EL) nr **1290/2013** artikli **23** lõikest 1 ja lõigetest 5, 6 ja 7 ning artiklitest 28–**34** kohaldatakse osalevate riiklike programmide rahastamise eeskirju riiklike rahastamisasutuste hallatavate toetuste suhtes.

Artikkel 9

Programmi „Eurostars-2” rakendamine

1. Programmi „Eurostars-2” rakendatakse iga-aastaste töökavade alusel.
2. Programmi „Eurostars-2” raames antakse rahalist toetust peamiselt projektikonkursside tulemusel osalejatele antavate toetuste kujul.

Artikkel 10

Liidu ja Eureka sekretariaadi vahelised lepingud

1. Tingimusel, et Eureka sekretariaadi suhtes kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 61 lõikega 1 teostatud eelkontroll on positiivne, sõlmivad komisjon (liidu nimel) ja Eureka sekretariaat delegeerimislepingu ja lepingud rahaliste vahendite iga-aastase ülekandmise kohta.
2. Lõikes 1 osutatud delegeerimisleping sõlmitakse kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõikega 3 ning artiklitega 60 ja 61 ning kooskõlas delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 artikliga 40. Selles sätestatakse järgmine:
 - a) Eureka sekretariaadi tulemuslikkuse näitajate nõuded, mis on sätestatud otsuse (EL) nr **2013/743** II lisas;
 - b) Eureka sekretariaadi poolt järelevalves osalemise nõuded, millele osutatakse otsuse (EL) nr **2013/743** III lisas;
 - c) Eureka sekretariaadi toimimise tulemuslikkuse erinäitajad seoses programmiga „Eurostars-2”;
 - d) Eureka sekretariaadile kehtivad nõuded, mis käsitlevad programmi „Eurostars-2” rakendamise kohta halduskulude teabe ja üksikasjalike andmete esitamist;

- e) komisjonile vastavate levitamise- ja aruandluskohustuste täitmise tagamiseks vajalike andmete esitamisega seotud kord;
- f) Eureka sekretariaadi kohustus allkirjastada riiklike rahastamisasutustega enne liidu rahalise osaluse mis tahes ülekannet kahepoolset lepingud, millega kehtestatakse minimaalsed tegevustulemuslikkuse eesmärgid ja vahe-eesmärgid programmi „Eurostars-2” rakendamiseks;
- g) **sätted, mis käsitlevad programmi „Eurostars-2” projektikonkursside avaldamist eelkõige ühtses osalejate portaalis ning raamprogrammi „Horisont 2020” teiste elektrooniliste teavitustahendite kaudu, mida haldab komisjon.**

Artikkel 11

Liidu rahalise osaluse lõpetamine, vähendamine või peatamine

1. Kui programmi „Eurostars-2” ei rakendata või rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või viivitusega, võib komisjon kooskõlas programmi „Eurostars-2” tegeliku rakendamisega liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada.
2. Kui osalevad riigid ei osale rahaliselt programmis „Eurostars-2” või osalevad selles osaliselt või viivitusega, võib komisjon liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada, võttes arvesse osalevatelt riikidelt programmi „Eurostars-2” rakendamiseks eraldatud summat.

Artikkel 12

Järeldauditid

1. Eureka sekretariaat tagab kooskõlas määruse (EL) nr **1291/2013** artikliga **29** kaudsete meetmete kulutuste järeldauditite elluviimise vastava riikliku rahastamisasutuse poolt.
2. Komisjon võib otsustada, et ta teostab 1 osutatud auditid ise. Sellisel juhul **teeb ta seda kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega, eelkõige määruste (EL, Euratom) nr 966/2012, (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 sätetega.**

Artikkel 13

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed, tagamaks et käesoleva otsuse alusel rahastatavate tegevuste rakendamisel on liidu finantshuvid kaitstud ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja eeskirjade eiramise tuvastamise korral alusetult väljamakstud summade sissenõudmise ja vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistuste määramisega.
2. Eureka sekretariaat annab komisjoni töötajatele ja muudele selle volitatud isikutele ning samuti kontrollikoja juurdepääsu oma objektidele ja territooriumile ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilises vormis teabele, mis on auditite tegemiseks vajalik.

3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib viia läbi uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi kooskõlas nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, *Euratom*) nr 883/2013² sätestatud nõuete ja menetlustega, et veenduda, kas käesoleva otsuse alusel rahastatud kokkuleppe, otsuse või lepingu puhul on olnud tegemist liidu finantshuve kahjustava pettuse, korruptsiooni või muu ebaseadusliku tegevusega.
4. Käesoleva otsuse rakendamise tulemuseks olevad lepingud, toetuslepingud ja toetusotsused sisaldavad sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale, OLAFile ja Eureka sekretariaadile volitused kõnealuseid auditeid ja uurimisi kooskõlas oma vastava pädevusega läbi viia.
5. Programmi „Eurostars-2” rakendamisel võtavad osalevad riigid seadusandlikke, regulatiivseid, haldus- ja muid meetmeid, mis on vajalikud liidu finantshuvide kaitseks ning eelkõige määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ja delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 kohaselt liidule makstavate mis tahes summade täielikuks sissenõudmiseks.

¹ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L **248**, **18.9.2013**, lk 1).

Artikkel 14

Teabe edastamine

1. Komisjoni taotlusel saadab Eureka sekretariaat artiklis 15 osutatud aruannete koostamiseks vajaliku mis tahes teabe.
2. Osalevad riigid esitavad komisjonile Eureka sekretariaadi kaudu Euroopa Parlamendi, nõukogu või kontrollikoja nõutud mis tahes teabe, mis käsitleb programmi „Eurostars-2” finantsjuhtimist.
3. Komisjon lisab käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud teabe artiklis 15 osutatud aruannetesse.

Artikkel 15

Hindamine

1. Komisjon **viib 30. juuniks 2017 tihedas koostöös osalevate riikidega ja sõltumatute ekspertide abiga läbi** programmi „Eurostars-2” vahehindamise. Seejärel koostab komisjon selle hindamise kohta aruande, milles on esitatud **hindamise** järeldused ja komisjoni tähelepanekud. Komisjon saadab selle aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt **31. detsembriks 2017. Programmi „Eurostars-2” vahehindamise tulemust võetakse arvesse raamprogrammi „Horisont 2020” vahehindamisel.**
2. Kui liidu osalemine programmis „Eurostars-2” on lõppenud, kuid hiljemalt 31. detsembril 2022, viib komisjon läbi programmi „Eurostars-2” lõpliku hindamise. Komisjon koostab kõnealuse hindamise kohta aruande, mis sisaldab selle hindamise tulemusi. Komisjon esitab kõnealuse aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 17

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

...,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA
PROGRAMMI „EUROSTARS-2” RAKENDAMINE

1. Eureka sekretariaat korraldab järjepidevalt lõpptähtajaga avatud projektikonkursse kaudsetele meetmetele rahalise toetuse andmiseks.
2. Taotlejad esitavad projektitaotlused Eureka sekretariaadile kui ühtsele kontaktpunktile.
3. Pärast projektikonkursi lõpetamist viib Eureka sekretariaat iga-aastases töökavas sätestatud abikõlblikkuskriteeriumide alusel ellu keskse abikõlblikkuse kontrolli. Osalevad riigid ei või lisada erinevaid või täiendavaid abikõlblikkuskriteeriume.
4. **Riiklikud rahastamisasutused (Eureka sekretariaadi koordineerimisel)** kontrollivad osalejate finantssuutlikkust ühiste, selgete ja läbipaistvate eeskirjade alusel.
5. Rahastamiskõlblikke projektitaotlusi hinnatakse kesktasandil ning need järjestatakse sõltumatute välisekspertide rühma poolt kooskõlas määruse (EL) nr **1290/2013** artikli **15** lõikes 1 sätestatud kriteeriumidega ning läbipaistvate menetluste alusel.
6. Eureka sekretariaat tagab hindamise läbivaatamise menetluse kooskõlas määruse (EL) nr **1290/2013** artikliga **16**.

7. II lisas viidatud programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelise töörühma poolt tervikuna kinnitatud paremusjärjestus on siduv riiklikest eelarvetest programmi „Eurostars-2” projektide jaoks rahastamise eraldamiseks.
8. Kui paremusjärjestus on kinnitatud, rahastab iga osalev riik asjaomase riikliku rahastamisasutuse kaudu kõnealustes rahastamiseks välja valitud projektides riiklikke osalejaid, tehes kõik võimalikud jõupingutused, et tagada paremusjärjestuse esimese 50 projekti ning vähemalt 50% kuni 75 % hindamiskünnist ületavate projektide rahastamise. Osalejatele antav rahaline osalus arvutatakse kooskõlas programmis „Eurostars-2” osaleva asjaomase riigi riikliku programmi rahastamise eeskirjadega. Eureka sekretariaat kannab liidu rahalise osaluse riiklikule rahastamisasutusele üle juhul, kui riiklikud rahastamisasutused on projektide jaoks oma rahalise osaluse maksnud.
9. Rahastatakse kõiki kesktasandil välja valitud projekti rahastamiskõlblikke osalejaid. Kesktasandil välja valitud projektis osalejatele rahalise toetuse andmisele riiklike rahastamisasutuste poolt kohaldatakse võrdse kohtlemise, läbipaistvuse ja kaasrahastamise põhimõtteid.
10. Eureka sekretariaat vastutab projektitaotluste hindamise, riiklike rahastamisasutuste teavitamise, sünkroonimise protsessi koordineerimise, riiklike rahastamisasutuste ellu viidud projektide aruandluse ja auditite teel projektide järelevalve ning komisjonile aruannete esitamise eest, millega tagatakse lühike aeg toetuse andmiseks. Samuti võtab Eureka sekretariaat kohased meetmed, et julgustada liidu poolt nii programmi „Eurostars-2” endasse kui ka selle individuaalsetesse projektidesse antava osaluse tunnustamist. Ta edendab liidu osaluse sobilikku nähtavust programmi „Eurostars-2” käsitlevas kogu avaldatud materjalis, sealhulgas trükimaterjalis ja elektroonilistes väljaannetes raamprogrammi „Horisont 2020” logo kasutamise teel.

11. Eureka sekretariaat sõlmib *osalevate riikide* riiklike rahastamisasutustega programmi „Eurostars-2” kahepoolsed lepingud. *Kõnealustes* programmi „Eurostars-2” kahepoolsetes lepingutes sätestatakse lepinguid sõlmivate poolte kohustused kooskõlas programmi „Eurostars-2” eeskirjade, eesmärkide ja rakendamiskorraga. Programmi „Eurostars-2” kahepoolsed lepingud hõlmavad eeskirju, mis reguleerivad liidu osaluse ülekannet ja minimaalseid tegevuseesmärke ning riiklikke järk-järgulisi vahe-eesmärke, mis käsitlevad riiklike programmide täiendavat integratsiooni ja sünkroonimist, sealhulgas toetuse andmise lühemat ajavahemikku kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määrusega (EL) nr 1290/2013. Programmi „Eurostars-2” kõrgetasemeline tööühm määrab kõnealused eesmärgid ja vahe-eesmärgid komisjoniga konsulteerides. Programmi „Eurostars-2” kahepoolse lepingu allkirjastamine ning tegevuseesmärkide ja vahe-eesmärkide järgimine on liidu osaluse saamiseks riiklikele rahastamisasutustele kehtestatud eeltingimus.
12. *Eureka sekretariaat võib sõlmida partnerriikide riiklike rahastamisasutustega programmi „Eurostars-2” kahepoolsed lepingud. Kõnealustes programmi „Eurostars-2” kahepoolsetes lepingutes sätestatakse lepinguid sõlmivate poolte kohustused kooskõlas programmi „Eurostars-2” eeskirjade, eesmärkide ja rakendamiskorraga, ning täpsustatakse tingimusi, mille alusel toimub programmiga „Eurostars-2” partnerlus, ja nimetatud lepingutesse lisatakse minimaalsed tegevuseesmärgid, sealhulgas toetuse andmiseni kuluv lühike ajavahemik.*
13. Samuti korraldatakse osalevate riikide hulgas võrgustike loomine ja parimate tavade vahetamine, et tagada parem integratsioon teaduslikul, juhtimise ja finantstasandil.
14. Muud asjakohased tegevused on muu hulgas muude sidusrühmadega (investeetijad, teadusuuringute ja innovatsiooni võimaldajad, vahendajad) vahendamise, programmi reklaamimise ja võrgustike loomise ellu viimine peamiselt eesmärgiga suurendada osalevate abisaajate arvu kõigis osalevates riikides ning kaasata VKEd, kellel puuduvad varasemad kogemused riikidevaheliste teadusuuringute projektide valdkonnas.

II LISA

PROGRAMMI „EUROSTARS-2” JUHTIMISTAVAD

1. Eureka sekretariaat juhib programmi „Eurostars-2”.

Programmi „Eurostars-2” rakendamise eest vastutab Eureka sekretariaadi juhataja kui Eureka sekretariaadi õiguslik esindaja, tehes järgmist:

- a) projektikonkursside aastaeelarve koostamine, ühiste projektikonkursside kesktasandil korraldamine ja ühtse kontaktpunktina projektitaotluste vastuvõtmine; ühiste abikõlblikkus- ja hindamiskriteeriumide alusel abikõlblikkuse kindlaks määramise ning projektitaotluste hindamise kesktasandil korraldamine, rahastamiseks projektitaotluste *paremusjärjestusse panemise ja* välja valimise kesktasandil korraldamine ning projektide järelevalve ja järelmeetmed; liidu osaluse vastuvõtmine, eraldamine ja järelevalve;
- b) riiklikelt rahastamisasutustelt liidu osaluse ülekande jaoks vajaliku teabe kogumine;
- c) programmi „Eurostars-2” reklaamimine;
- d) aruandlus programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelisele töörühmale ja komisjonile *programmi* „Eurostars-2” kohta;
- e) Eureka võrgustiku teavitamine programmi „Eurostars-2” tegevustest;
- f) komisjoniga delegeerimislepingu allkirjastamine, riiklike rahastamisasutustega kahepoolsete lepingute allkirjastamine ning programmi „Eurostars-2” rakendusi hindavate ekspertidega lepingute allkirjastamine;
- g) pärast programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelise töörühmaga ja komisjoniga eelnevalt kokku leppimist programmi „Eurostars-2” iga-aastase töökava vastu võtmine.

2. Eureka sekretariaadi programmiga „Eurostars-2” seotud toimingute järelevalvet teeb programmi „Eurostars-2” kõrgetasemeline töörühm, mis koosneb programmis „Eurostars-2” osalevate riikide **Eureka** kõrgetasemelise töörühma riiklikest esindajatest, tehes järgmist:

- a) Programmi „Eurostars-2” rakendamise järelevalve;
- b) Programmi „Eurostars-2” nõuanderühma (EAG) liikmete määramine;
- c) iga-aastase töökava kinnitamine;
- d) rahastatavate programmi „Eurostars-2” projektide paremusjärjestuse kinnitamine ja toetuse andmise otsuse tegemine.

Euroopa Liit, keda esindab komisjon, tegutseb programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelises töörühmas vaatljana. Komisjoni kutsutakse osalema koosolekutel, talle antakse kõik koosolekute dokumendid ja ta võib arutelus osaleda.

Igal **partnerriigil** on õigus saata vaatlajatena esindajaid programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelise töörühma koosolekutele.

3. Programmi „Eurostars-2” nõuanderühm koosneb osalevate *riikide Eureka* riiklikest projektikoordineerijatest (riikide valitsuste või ametiasutuste isikud, kes tegelevad operatiivtasandil Eureka/Eurostarsi programmi juhtimisega ja vastutavad osalevates *riikides* programmi „Eurostars-2” reklaamimise eest). Komisjonil *ja partnerriikidel* on õigus saata vaatlejatena esindajaid programmi „Eurostars-2” nõuanderühma koosolekutele. Programmi „Eurostars-2” nõuanderühma koosolekute eesistujaks on Eureka sekretariaat.

Programmi „Eurostars-2” nõuanderühm nõustab Eureka sekretariaati ja programmi „Eurostars-2” kõrgetasemelist töörühma programmi „Eurostars-2” rakendamisega seotud küsimustes.

4. Riiklik rahastamisasutus vastutab riiklikele osalejatele antava rahalise toetuse haldamise eest.
